

KULTÚRPART

— ANNO 2008 —

FILM SZÍNHÁZ IRODALOM ZENE TÁNC FOLK KÉPZŐ KULTÚRPART LIVE! KULTÚRPART.TV
GYERMEK PRODUKCIÓ POTSDAMI NAPLÓ ALLEGRO HUNGARO

LEGYEN AZ EGÉSZ EGY UTAZÁS

Kalmár András

a szerző friss bejegyzései ▾

2015. 03. 11.

„Ezzel az előadással visszamegyünk az eredethez. Magáról a darab készítéséről, az öltésről, az összefűzésről beszélünk. A tapasztalatról, amire közben rátaláltunk.”

*Dél Buda peremén, a MórícZ Zsigmond körtértől öt percre, a Fonó Budai Zeneház, és a fonódó villamos árnyékában áll egy régi gyárépület. Aki ide belép, úgy érezheti magát, mint egy berlini művésztelepen vagy egy amszterdami foglalt házban. Hatalmas terek és apró műtermek labirintusa, műtárgyak és műtárgynak tűnő holmik összevisszasága, gigantikus díszletek, és kicsi, rejtett ajtók: ez az Artus főhadiszállása. Itt lesz **Március 20-án a Sutra** című előadásuk premierje. Az Artus szellemi vezérével, Goda Gáborral a belső hangról és a tapasztalásról beszélgettünk.*

A szútra szóról általában valamilyen indiai elbeszélő költemény, imádság jut az eszünkbe, de azt is észrevehetjük, hogy a Sutra visszafelé olvasva Artus. Milyen a te szútrád?

Goda Gábor (Fotó: Schiller Kata)

Erre a szójátékra én is csak később jöttem rá, egyszer valaki felírta az ablakra hogy Artus, és én a túloldalról ránéztem. Akkor tudatosult bennem, hogy ez is egy üzenet. Hogyha valamire – akár saját magunkra – a másik oldalról vagy más szemszögből tekintünk, akkor az megváltozik, és újabb jelentést kap. Ez az emberi kapcsolatokra is nagyon igaz. A szútra tulajdonképpen fűzér, az egyszerű, apró tanítások fűzére. A belső önmagam tanításaié, amik az élet, a tapasztalatok során gyöngyökként egy láncra fűződnek fel. A szútra tehát egyszerre jelenti a gyöngyszemeket és a tanításokat. A szó értelme egyébként öltés.

Minden előadás valahol egy „öltés”, hiszen van dramaturgia és van történetmesélés...

Ezzel az előadással visszamegyünk az eredethez. Azt mondjuk, hogy nem darabot csinálunk, hanem magáról a darab készítéséről, az öltésről, az összefűzésről beszélünk. A tapasztalatról, amire menet közben rátaláltunk. A legtöbb előadásunkhoz hasonlóan ezt sem úgy kezdtük el összerakni, hogy megvolt, hová akarunk érkezni. Vannak kérdésein, témáink, amikbe belemergünk, és a lényeg csak később fog kikristályosodni. Miután ezek az egymástól látszólag külön megfogalmazott tartalmak és formák megszületnek, megnézzük, hogy melyek alkotnak egy egységet. Azokból lesz a darab. Tehát nincs előre kitűzött cél, inkább csak egy

KULTÚRPART PROGRAMAJÁNLÓ

MÁJ 24	MŰVEK ÉS MI – VOL. 1.: SZÉCSI NOÉMI ÉS PÉTERFY. Esernyös - Óbuda
MÁJ 24	FORTE TÁRSULAT: KÁPRÁZAT Székéné Színház - Budapest
MÁJ 26	ROHONG, AVAGY AZ ÖLDÖKLŐ ANYGAL Tesla Teátrum - Budapest
MÁJ 27	HOMMAGE À LIGETI - LE GRAND MACABRE - OPER. Budapest Music Center - Budapest
MÁJ 27	A SZERETETRŐL ÉS A BŰNRŐL /TESTVÉRKÉPEK II. - Magvető Café - Budapest
MÁJ 28	ESERNYŐS GALÉRIA – SZÁVOSZT KATALIN KERÁMI. Esernyös - Óbuda
MÁJ 28	LIGETI ENSEMBLE: HOMMAGE À LIGETI Budapest Music Center - Budapest
MÁJ 28	ESERNYŐS FILMKLUB - LUCIA LÁTOMÁSAI Esernyös - Óbuda

Illeszd be a saját oldaladra! Katt ide!

A Kulturpart 2018-ban a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával készült.

Hallgasd a Kulturpart műsorát a Trend FM-en!
Minden szerdán 11-13h illetve 16-18h között várunk benneteket!

Tetszik az oldal

Videó megtekintése

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

irány, amitől bármikor el tudunk térni, kíváncsiságunk és érdeklődésünk szerint. Szabadon gondolkodunk, keressük a formákat, aztán megnézzük, hogy mi történt. Utólag fűzzük össze ezeket a tartalmakat és keressük meg az együttes jelentésüket.

Hogyan alakult a darab – ha egyáltalán darabnak nevezzük – topográfiai története? Tudom, hogy jártatok Indiában, az első gyöngyök itt kerültek fel a füzérre?

Talán még annál is korábban. Van a *Szútrán*nak egy őstörténete, vagyis ami azelőtt történt, hogy elkezdtünk vele foglalkozni. A nyomok, a kisebb alkotások, ötletek, amik az elmúlt harminc évben megvalósultak vagy függőben maradtak – ilyen például a belső hang. A múltat mindig hagyjuk működni, mert motiválja a jelent.

Aztán jött egy tíznapos műhelymunka Zsennyén, a MANK alkotóházában, a Bezerédj - kastély ősparkjában. Ekkor már ezen az előadáson gondolkodva, szabad terepen kísérleteztünk, természeti-művészeti megközelítésű munkákat csináltunk. Volt például egy olyan elképzelésem, hogy szeretnék egy fát „behúrozni”, vagyis az ágak közé húrokat tenni. Így nem csak egyszerűen egy hangszert hozunk létre, de magát a fát, az ő belső hangját szólaltatjuk meg. A húrokat egy 400 éves bükkfáról vezettük erősítőként funkcionáló vödörökhöz, ezáltal minden egyes húrnak lett egy hangosító dobja. Amikor a fán megpengették a hűrt, az lent a fa körül kihangosítva szólalt meg. Persze volt ennek egy képzőművészeti, vizuális megközelítése is, mert nagyon szép egy ilyen „behúrozott” fa.

Aztán Stoci Nagy Ágoston, aki intermédiával, hanginstallációval és animációval is foglalkozik, fénykísérleteiben azt vizsgálta, hogy a parkban járó ember műholdas lekövetése milyen ábrákat hoz létre és ez fényre fordítva milyen mintákat rajzol ki az éjszakában. Gyönyörű ábrákat kaptunk, és ez megint csak az ember és a természet kapcsolatáról szólt. A víz áramlásával is foglalkoztunk, betűsorozatot csináltunk, és egy kis malomkeréknek köszönhetően a víz forgása szavakat alkotott, amelyeket versekké olvastunk össze. De ott volt például az olvadó jég is, azzal kísérleteztünk, hogy milyen hangja lesz a cseppnek, ha ráesik egy forró vaslemezre. Voltak színházi kísérletek is, de elsősorban a természettel kapcsolatos dolgok kerültek középpontba. Ezekből egy pár belekerült az előadásba, néhány pedig majd később találja meg a helyét.

A következő állomás volt India. Kapcsolatba kerültünk a Sandrabh nevű alkotóközösséggel, akik rendszeresen fogadnak külföldieket. Két-három évente el szoktunk utazni, hogy kiszakadjunk az itthoni közegből és személyesen tapasztaljunk meg valami újat. Ilyenkor az a fontos, hogy ott hozzunk létre és mutassunk be egy előadást, aztán ami ott megszületett, azt hozzuk haza és azon dolgozunk tovább. Megpróbáljuk integrálni a saját kultúránkba, hogy a kettőt elegyítve egy újabb előadás jöhessen létre.

Több mint két hetet töltöttünk el Partapur városában, ami Indiában inkább falunak számít a maga hatvanezres lakosságával. Rizsföldeken, piacon, víztornyon próbáltuk magát a természetet, a kultúrát felhasználni, és az emberekkel együttműködni. Őket filmezni, a kezüket, írásukat, nevüket használni, ezekből pedig installációkat, helyzeteket, játékokat készíteni. Csináltunk egy prezentációt, amit be is mutattunk a

Legolvasottabb

- Top 10: ezek a legjobb szerelmes filmek
- Megjöttek a meztelen hősnők
- A 10 legütösebb drogos film
- A legizgalmasabb fotók 2015-ből
- Meztelenség és anatómia
- Megdöbbentő fotók rabszolgákról
- Nézd meg a 48-as szabadságharc hőseiről készült fotókat!
- Meztelen lányok, különös fotók
- Bécsi lányok aranyból
- Megvannak 2015 legjobb drónfotói!

Hírlevél feliratkozás

Hírlevél feliratkozás

[Feliratkozom »](#)

helyieknek. Ott megszületett egy olyan jelenet, ami az itthoni előadásba is belekerült. Ez egy csendről szóló interaktív, digitális kép kivételével. Ez azért érdekes kontraszt, mert az indiai városokban iszonyú nagy lárma van. Tulajdonképpen ez volt a legfontosabb tapasztalat, ami végül is megalapozta az előadást. Ott egyfolytában túlkölnék, borzasztóan hangos mindenki, egyszerre beszélnek. Téboly, de közben mégis nyugalom van. Tehát van egy külső hangzavar és egy belső csönd, ami egyszerre tapasztalható meg. Nem azért nyomják a dudát, mert idegesek, nem azért kiabálnak, mert mérgesek, hanem mert egyszerűen hangosak. A külső hang ellenében pedig ott van a hihetetlen belső csend. Ez akkor fogalmazódott meg bennem ilyen egyértelműen, amikor hazajöttem. Kívül hirtelen csend lett, viszont elkezdtem meghallani az emberek iszonyatos belső zaját... A türelmetlenséget, a dühöt, az ingerültséget... Nálunk éppen fordítva van, mint Indiában: van egy viszonylagos külső csend és béke, belül pedig egy hihetetlen, fékezhetetlen idegesség, intenzív érzet, tehát: zaj.

Belül mindenki nyomja a dudát...

Így van, éppen ez történik, mindenki belül beszél, ordít. Magával vagy a főnökével, de bent folytatja a dialógusokat. Bántja saját magát, és a világot önmagán belül. Kifelé pedig csendesebb. Akkor már kezdett bennem kialakulni az előadás képe, de még nem tudtam, mi legyen a szútra, az öltés, a fonál. Ekkor döntöttem úgy, hogy legyen az egész egy utazás, a külső hangoktól a belső hangokig, a kinti zajoktól a belső csendig. Ezért tudunk eljutni a végén odáig, hogy megszólaljon az a belső nagy harang, ami nem más, mint ennek a csendnek a végtelen nagy hangja.

Mit kap, aki megnézi az előadást? Egy élményt, egy tanítást, egy felismerést? Vagy itt egyszerűen csak szemlélődni kell?

Én azt remélem, hogy aki eljön, az tapasztalni fog. Semmiképpen sem tanítás folyik, inkább tapasztalatok megosztása. Nincsenek elméletek. Ha valaki ránéz valamire, az is egy tapasztalás, de az még mindig passzív. Kivéve, ha igazán szívből tekint rá, ami egyfajta aktív nézést eredményez. Mindig ezt próbáljuk elérni, ezért kicsit mozgatjuk is a nézőt, hogy ne ez a passzív, ülő állapot jöjjön létre, hanem helyzetbe hozzuk. Azt gondolom, hogy az igazi tudás a tapasztalaton keresztül jön létre, ezért mi is azt szeretnénk, ha tapasztalna a néző. És minden bizonnyal tapasztalni fog, hiszen több alkalommal ő maga idézi elő, hogy valami történjen. De itt senkinek nem kell szerepelni. Valójában azzal, hogy a nézőt bevezetjük egy térbe, ahol ott van velünk, és az installációval, a pusztán jelenlétével is az előadás résztvevőjévé válik. Nem szükséges a személyes döntése ehhez, már az ottléte is alakítja az eseményeket.

Artus szútrák

Bemutató: 2015. március 20., 20 óra

További előadások: 2015. március 21. 26. 27. 28.

jegyfoglalás: info@artus.hu

Alkotó-előadók: Debreczeni Márton, Goda Gábor, Kocsis Gábor, Mózes Zoltán, Nagy Ágoston

Alkotó munkatársak: Gold Bea, Téri Gáspár

Rendező: Goda Gábor

FESZTIVÁLLAL
NYIT AZ ÚJ
TÁNCSZÍNHÁZ

ÉGBEN LEBEGŐ
VÁROSOK

HÚSZ ÉVE
DÜBÖRÖG A
KORTÁRS
TRANSZFORMÁTOR

BÁRMELYIK
PILLANATBAN
KAPHATSZ EGY
TELEFON

VÁGYAINKBA
ZÁRVA

A bejegyzés trackback címe:

<https://kulturpart.hu/api/trackback/id/7942444>

Kommentek:

A hozzászólások a vonatkozó jogszabályok értelmében felhasználói tartalomnak minősülnek, értük a szolgáltatás technikai üzemeltetője semmilyen felelősséget nem vállal, azokat nem ellenőrzi. Kifogás esetén forduljon a blog szerkesztőjéhez. Részletek a Felhasználási feltételekben és az adatvédelmi tájékoztatóban.

0 hozzászólás

Rendezés: [Legrégibbi](#) ↕

Hozzászólás írása...

[Facebook Hozzászólások modul](#)

Kultúrpart Csoport

Kultúrpart Produkció
Kultúrpart Stúdió

Kapcsolat

Impresszum
Partnereink

